

Håndtering af mobning eller lignende

Mobning giver dårlig trivsel og har en negativ indflydelse på helbred og udvikling – både på kort og på længere sigt. Derfor er forebyggelse af mobning et centralt fokuspunkt i arbejdet på skolen.

Mobning er kendetegnet ved gentagne handlinger, hvor en eller flere personer bevidst eller ubevidst ekskluderer eller krænker en anden person, og hvor der er en ubalance i magtforholdet mellem de involverede. Mobning kan for eksempel komme til udtryk ved, at en elev systematisk holdes udenfor fællesskabet eller udsættes for drilleri, nedgørende tale, fysisk eller digital krænkende adfærd. Det er mobning, når andre ikke respekterer en bestemt person og dennes grænser for, hvad der er acceptabelt. Det er mobning, når man ser ned på en anden person og bevidst nedgør den anden. For at undgå mobning skal der opbygges trygge og inkluderende fællesskaber med plads til alle.

Det er vigtigt, at et barn, som henvender sig til en voksen om et mobningsproblem føler, at det bliver hørt. Barnet skal have tillid til, at den voksne vil yde beskyttelse og følge op på problemet. Ved henvendelse eller mistanke om mobning iværksættes en undersøgelse af situationen, og der udarbejdes en handleplan for håndtering af problemstillingen. Der afholdes samtaler med de involverede elever, og forældrene inddrages med henblik på at finde løsninger. De implicerede skal gøres klart, at det er helt uacceptabelt at mobbe, og sammen arbejdes der på, at det skal stoppes.

Når børn oplever, at andre bliver mobbet, kan de blive usikre på, hvordan de skal reagere. Det er vigtigt, at eleverne ved, at de ikke skal stå alene, men søge hjælp hos en voksen. Når fællesskabet aktivt tager afstand fra mobning, mindskes risikoen for, at mobning udvikler sig. Eleverne skal derfor have redskaber til at støtte hinanden og bidrage til et trygt fællesskab.

Definitioner

Fakta: Når mennesker indgår i relationer, er konflikter et vilkår, vi skal lære at håndtere og blive klogere af.

Konflikt: En uenighed eller uoverensstemmelse mellem to eller flere personer eller grupper. I en konflikt er magtforholdet som udgangspunkt lige.

Drilleri: Har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller være et forsøg på at skabe kontakt.

Generende drillerier: En gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket, så den ene part føler sig ramt.

Mobning: Mobning er kendetegnet ved en skæv magtbalance, hvor en person gentagne gange udsættes for krænkende handlinger eller udelukkelse fra fællesskabet. Mobning er ikke en konflikt og kan ikke håndteres som en sådan.

Hvem gør hvad

Da skolens pædagogiske personale er ansvarlige for børnenes dagligdag i skolen, er det selvfølgelig dem, der i første række professionelt skal arbejde med opgaven. Men opgaven kan ikke løftes alene og kan også kræve inddragelse af andre personalegrupper, såsom AKT-vejledere, læringsvejledere og ledelse – samt elever og forældre.

Læreren: Læreren har ansvar for det forebyggende trivselsarbejde i klassen. Klassens lærere er tovholdere på arbejdet med trivsel og skal sikre, at der løbende arbejdes med fælles normer for god adfærd. Alle skal vide, hvad der er acceptabel opførsel og hvad, der ikke er acceptabel opførsel.

I arbejdet med mobning rettes fokus både mod den elev, der er udsat for mobning, den eller de elever, der udviser mobbende adfærd, samt fællesskabet omkring.

Eleverne: Eleverne skal gennem det forebyggende arbejde udvikle forståelse for deres medansvar for klassens trivsel og bidrage til, at fælles regler overholdes.

Ledelsen: Ledelsen har det overordnede ansvar for, at skolens arbejde med trivsel og antimobning lever op til gældende lovgivning, herunder at der udarbejdes handleplaner rettidigt. Ledelsen sikrer opfølgning og justering af indsatsen ved behov og skal altid være orienteret ved mistrivsel.

Forældrene: Et godt og tillidsfuldt skole/hjemsamarbejde er en vigtig forudsætning for trivsel. Der kan af og til opstå situationer, som kræver en ekstra indsats af alle parter for at kunne løses, og derfor er det vigtigt at afstemme og være enige om de forventninger, der er mellem skole og hjemmet.

Forældre opfordres til at være nysgerrige, lyttende og støttende i forhold til både eget barn og fællesskabet.

Skole/hjemsamarbejdet baseres på følgende principper:

- Tal ikke negativt om dit barns klassekammerater eller om deres forældre. Det "forstyrrer" barnets opbygning af relationer, og forældreattituder påvirker hele klassens tolerancekultur.
- Støt dit barn i at have flere relationer i klassen. Det er en styrke for barnet at have flere bekendtskaber, og det mindsker samtidig risikoen for, at nogle klassekammerater bliver isolerede.
- Prioritér deltagelse i sociale arrangementer. Det udtrykker respekt for og accept af klassekammeraten, der har inviteret.
- Fortæl dit barn, at forskellige familiemønstre og -traditioner er berigende – anerkend forskellighed som en styrke.
- Bak op om klassens og skolens trivselsarbejde – også alternative dage, som understøtter den sociale trivsel og fællesskabet.

Forebyggelse af digital mobning

De sociale medier følger børnenes liv og færden overalt. Det som er skrevet og postet i fritiden, spiller ind i skoletiden og omvendt. Vi opfordrer til, at forældre viser interesse for og følger med i deres børns adfærd på de sociale medier – og ikke mindst griber ind overfor dårlig digital opførsel.

Tidlig fokus på god digital kommunikation er vigtig, og konkrete øvelser i at håndtere digitale medier kan hjælpe børn til at færdes trygt i det digitale rum. Derudover kan tidlig fokus og tydelige forventninger til digital adfærd være med til at forebygge, at konflikter eskaleres og mobbesituationer opstår. De sociale medier er en integreret del af børnenes liv, og overgangen mellem det digitale liv og det "almindelige" liv er flydende.

Derfor arbejder vi med:

- Trivselsarbejde på alle årgange fordi vi ved, at gode relationer er forebyggende for digital mobning.
- Hele klassen fordi vi er opmærksomme på, at kompleksiteten i digital mobning kan række ud over de klassiske definitioner på mobning.

- Undervisning i digital dannelse – det er vigtigt, at eleverne kender reglerne for at færdes online, både de skrevne og uskrevne.
- Træning i at håndtere konflikter på digitale medier. Eleverne skal vide, at konflikter løses man ansigt til ansigt – ikke digitalt.
- Samarbejde med forældre i forhold til at støtte deres børns digitale adfærd.

Hvis mobning bliver en realitet

Målet med antimobbestrategien er at forebygge og reducere mobning – både digitalt og på skolen og samtidig øge elevernes generelle trivsel i og uden for undervisningen. Skolens ledelse, lærere, pædagoger, elever og forældre er alle relevante parter i kampen mod mobning. Derfor har alle et ansvar for at forebygge mobning i de enkelte klasser.

Hvis mobning alligevel bliver en realitet, er det vigtigt at handle hurtigt. I henhold til undervisningsmiljøloven skal der udarbejdes en handleplan senest 10 arbejdsdage efter, at mobningen er konstateret.

Handleplanen skal indeholde konkrete tiltag om, hvordan problemerne effektivt bliver stoppet og skal både forholde sig til fællesskabet og de direkte involverede parter. Derudover skal den beskrive, hvordan og hvornår, der følges op. Det er skolens ledelse, der har ansvaret for, at der udarbejdes en handleplan inden for den gældende frist.

